ת"ש [א]אנשי חצר ואנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו כל שגבוה י' טפחים למרפסת פחות מכאן לחצר בד"א שהיו אלו של רבים ואלו של רבים ועירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן או של יחידים שאין צריכין לערב אבל היו של רבים ושכחו ולא עירבו גג וחצר ואכסדרה ומרפסת כולן רשות אחת הן טעמא דלא עירבו הא עירבו לא הא מני רבנן היא דיקא נמי דלא קתני קרפף ומבוי ש"מ ת"ש [א]חמש חצירות הפתוחות זו לזו ופתוחות למבוי ושכחו כולם ולא עירבו אסור להכנים ולהוציא מחצר למבוי ומן המבוי לחצר וכלים ששבתו בחצר מותר לטלטלן בחצר ובמבוי אסור ור"ש מתיר שהיה ר' שמעון אומר כל זמן שהן של רבים ושכחו ולא עירבו גג וחצר ואכסדרה ומרפסת וקרפף ומבוי כולן רשות אחת הן טעמא דלא עירבו הא עירבו לא מאי לא עירבו לא עירבו חצירות בהדי הדדי הא חצר ובתים עירבו והא לא עירבו קתני מאי לא עירבו לא נשתתפו ואבע"א ר"ש לדבריהם דרבנן קאמר להו לדידי לא שנא עירבו ולא שנא לא עירבו אלא לדידכו אודו לי מיהת דהיכא דלא עירבו רשות אחת היא ואמרו ליה רבנן לא שתי רשויות הן אמר מר ובמבוי אסור לימא מסייע ליה לרבי זירא אמר רב [ב]דאמר רבי זירא אמר רב מבוי שלא נשתתפו בו אין מטלטלין אלא בד"א אימא ולמבוי אסור היינו רישא משנה יתירא איצטריכא ליה מהו דתימא כי פליגי רבנן עליה דרבי שמעון הני מילי היכא דעירבו אבל היכא דלא עירבו מודו ליה קמ"ל אמר ליה רבינא לרב אשי מי

אנשי מרפסת. דיורי עליות הרבה פתוחין לה: **ולא עירבו.** בני חצר עם בני מרפסת אבל עירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן ובני מרפסת אין אוסרים על בני חצר אע"פ שיורדין לה בסולם ודריסת רגלם עליה לרה"ר דאמרינן לעיל בפ' כיצד מעברין (דף נט:) סולם תורת פתח עליו ותורת מחיצה עליו והכל להקל והכא אמרינן תורת מחיצה עליו: **כל שגבוה י' טפחים.** כגון עמוד או תל: **למרפסת.** מותר להשתמש בו ולחצר אסור דה"ל לזה בפתח ולזה בזריקה ובסמוכה למרפסת בתוך ד' עסקינן וכדמוקמא לה בפירקין דלעיל (דף פד.): **פחות מכאן לחצר.** כלומר אף לחצר ושניהן אסורים בו והכי אוקמינן התם: **בד"א.** דמחלקין רשות חצר ומרפסת דלא מיאסרו בהדי הדדי: **בזמן שהיו אלו של רבים כו'.** שדיורין הרבה בחצר ודיורין הרבה במרפסת: **ועירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן.** דהשתא מפקי בני חצר מאני דבתים לחצירן ובני עליות מאני דעלייה למרפסת ואי שרית ליה כלים ששבתו בחצר לטלטל במרפסת אתי לטלטל בה נמי כלי הבית: **או שהיו של יחידים.** שאין בחצר אלא בית אחד ואין במרפסת אלא עלייה אחת: **שאינן צריכין לערב.** לעצמן והשתא שכיחי מאני דבית בחצר ומאני דעלייה במרפסת דליכא דליסר עלייהו הלכך גזרו בהו רבנן דלא לישתרו בהדי הדדי גזרה משום מאני דבתים: **ושכחו ולא עירבו.** לעצמן דלא שכיחי מאני דבתים בחצר ומאני דעלייה במרפסת: **כולן רשות אחת הן.** לכלים ששבתו בתוכם. מאן שמעת ליה האי סברא ר"ש וקאמר עירבו לא: **רבנן היא.** דמודו בגגין וחצירות דרשות אחת הן ואינהו ודאי לא שרו היכא דעירבו דגזרי כדאמרינן בפרק מי שהוציאוהו (לעיל מט.) גבי ג' חצרות הפתוחות זו לזו דפליגי אדר"ש ואמרו שלשתן אסורין דגזרי דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים דחיצונה שבאמצעית לחיצונה חברתה אבל ר"ש לא גזר: **דלא קתני.** גג וחצר ואכסדרה ומרפסת וקרפף ומבוי דאי ר"ש כולהו חדא רשותא נינהו: **אסור להוציא מן החצר למבוי.** כרבנן דאסרי במבוי כקרפף: **במבוי אסור.** ולקמן מפרש. קס"ד השתא דאפילו כלים ששבתו בתוכו אסור לטלטולי ביה דכרמלית משוי ליה כל זמן שלא נשתתפו בו: **ור"ש מתיר.** אף להוציא כלי חצר למבוי: **כל זמן שהן של רבים.** קס"ד דה"ק הואיל ובכולן יש דיורין הרבה ושכחו ולא עירבו לעצמן כיון דהשתא לא שכיחי כלי הבתים בחצירות כולן מותרים זה עם זה: **לא עירבו חצירות בהדדי.** וכל חצר עירבה לעצמה והאי כל זמן שהן של רבים דאמר לאו טעמא להיתרא הוא אלא רבותא הוא ואע"ג דלא עירבו חצירות בהדדי וכל חצר עירבה לעצמה וכל חדא אית בה דיורין טובא ומפקי מאני דבתים לחצר ואיכא למיגזר דאיידי דאושי דיורין לא מיזדהרי שפיר ומפקי מאני דבתים לחצר האחרת אפ"ה לא גזר: **והא לא עירבו.** לגמרי משמע: **מאי לא עירבו.** דמשמע לגמרי אשיתוף דמבוי קאי ובעירוב דחצירות לא איירי מידי דלא איכפת ליה בהו בין עירבה כל אחת לעצמה בין לא עירבו קאמר דמותרים במבוי בלא שיתוף: **ואמרי ליה רבנן לא.** בגג וחצר ואכסדרה ומרפסת מודינן לך אבל בקרפף ובמבוי לא: הא דר' זירא בפ' ר"א דמילה (שבת קל:): **אימא ולמבוי אסור.** להוציא כלי החצר: **היינו רישא.** הא תנא ליה אסור להכנים ולהוציא מן החצר למבוי: **מהו דתימא.** הא דתנא רישא אסור בעירבו לעצמן קאסרי רבנן ומשום כלי בתים והאי דקתני לא עירבו לא נשתתפו הוא: **אבל לא עירבו לעצמן אימא מודו.** אשמעינן משנה יתירה דעל כרחך חדא לעירבו וחדא ללא עירבו ואפילו הכי אסור: ומי

גג וחצר ואכסדרה ומרפסת כולן רשות אחת הן. לרב דאוקי מתני' כיצד משתתפין (לעיל דף פד.) לאותם הדרים במרפסת אתי הכא שפיר דכשעירבו בני מרפסת לעצמן ובני חצר לעצמן דשכיחי מאני דבתים בחצר ומאני דעליות במרפסת כשהסלע גבוה י' הוי למרפסת שהסלע שוה להן ולבני חצר אסור להשתמש על הסלע אפילו כלים ששבתו בחצר אטו כלים ששבתו בבית ופחות מכאן אסורין לשניהם וכשלא עירבו דלא שכיחי מאני דבתים ודעליות שם הוי מרפסת וחצר רשות אחת ואין אוסרין זה על זה אבל לשמואל דקרי מרפסת לבני עליות ומיירי כשהסלע כנגד חלונות ומשתמשין שם בני עליות דרך חלונות כשלא עירבו ותימה היאך משתמשין בפחות מי' בני עליות על הסלע כלים ששבתו בעליות דרך חלונותיהן והלא אין חצר ומרפסת רשות אחת אלא לכלים ששבתו בתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית ועליות וי"ל דלשמואל דוקא ארישא קאי דמיירי בגבוה עשרה הוא דמפליג בין עירבו בין לא עירבו כדפרשינן לעיל אליבא דשמואל אבל סיפא דקתני פחות מיכן לחצר דהוי דוקא לחצר לשמואל מיירי ודאי בין עירבו בני עלייה לעצמן ובני חצר לעצמן בין לא עירבו ובין הכי ובין הכי בני חצר מותרין ובני עלייה אסורין לשלשל מחלונותיהם: **וכלים** ששבתו בחצר מותר לטלטל בחצר. פי' בכל חצירות דאי באותו חצר ותו לא אפילו שבתו בבית נמי ומיירי לרב כשלא עירבו חצירות עם הבתים וקשיא דא"כ היכי מייתי סייעתא בסמוך לרב דאמר מבוי שלא נשתתפו בו אין מטלטלין בו אלא בד' הא רב גופיה לא אסר אלא כשעירבו בתים עם החצירות אבל כשלא עירבו לא אסר כדמוכח בפרק אם לא הביא (שבת דף קל:) ואדרבה קשיא מינה לרב דבכה"ג לא אסר רב ועוד דרב פסק כר"ש והכא קאמר דר"ש מתיר וי"ל דמייתי דכמו שעירבו לרב אליבא דר"ש אין מטלטלין בו אלא בד' וטעמא כדמפרש שם רש"י משום דכשעירבו אסור לטלטל מחצר למבוי אפילו כלים ששבתו בתוכה אטו כלים ששבתו בבית ואין במבוי שום תשמיש ודמיא לכרמלית כיון דאין בו אלא ג' מחיצות ולכך אין מטלטלין בו אלא בד' ה"נ לרבנן אפילו בלא עירבו אין מטלטלין בו אלא בד' דאסרי לטלטל מאני דחצר למבוי דחצר ומבוי לדידהו לאו רשות אחת הן: **מהו** דתימא כי פליגי רבנן עליה דר"ש היכא דעירבו. ואסור לטלטל מחצר למבוי משום דשכיחי מאני דבתים בחצר ומיהו מחצר לחצר לא אסרי אע"ג דעירבו דאין תשמיש דחצר זה רגילין בחצר אחרת אבל רגילות הוא להוציא מחצר למבוי ואע"ג דרבנן דשלש חצירות (לעיל מה:) גזרו וגם בברייתא דגג וחצר אכסדרה ומרפסת אמרינן דוקא לא עירבו הא עירבו גזרינן שמא רבנן דהכא אינם רבנן דהתם ובלאו הכי צ"ל כן דבפרק מי שהוציאוהו (לעיל דף מו:) אמר דתנא דפליג אדרבי שמעון היינו ר' יהודה ובברייתא המסייעה לרב יהודה אית ליה לרבי יהודה דגג וקרפף רשות אחת ולרבנן דהכא לית להו קמשמע לן דבלא עירבו פליגי וטעמא לאסור מחצר למבוי דהוי מבוי כמו קרפף דלא הוי רשות אחת עם החצר: והא

עין משפט נר מצוה

א (מיי' פ"ד מהל' עירובין הל' טו טוש"ע א"ח סי' שפה):

◆

רבינו חננאל

ת"ש אנשי חצר ואנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו כל שגבוה י' טפחים למרפסת פחות מיכן לחצר. במה דברים אמורים בזמן שהיו של רבים ועירבו אילו לעצמן ואילו לעצמן, אי שהיו של יחידים שאין צריכין לערב. אבל אם היו של רבים ששכחו ולא עירבו [גג] וחצר ואכסדרה ומרפסת רשות אחת. טעמא דלא עירבו הוא דהוין רשות אחת, אבל עירבו לא. קשיא דשמואל ולר' יוחנן. ופרקינן הא ברייתא [רבנן] היא. כי קאמרינן בין עירבו בין לא עירבו לר' שמעון קאמרינן. ואמרינן דיקא נמי מדלא קתני מבוי [וקרפף] בהדייהו. ש"מ לרבנן היא ולא לר' שמעון. דהא שמעינן ליה לר' שמעון דמבוי כקרפף וכגג וכמרפסת חשיב, כדבעינן למימר לקמן. ת"ש [חמש] חצירות פתוחות זו לזו, ופתוחות למבוי [ושכחו כולם ולא עירבו] אסור להכנים ולהוציא מחצר למבוי [וכו' ור"ש מתיר שהיה ר"ש אומר כל זמן שהן של רבים ושכחו ולא עירבו גג וחצר ואכסדרה ומרפסת וקרפף ומבוי כולן רשות אחת הן. טעמא דלא עירבו הא עירבו לא. ופרקינן מאי לא עירבו חצירות בהדדי הא חצר ובתים עירבו. ודחינן והא לא עירבו קתני, ולא קרינן עירוב אלא בחצר עם בתים, אבל בחצר דרך בתים עם מבוי שיתוף נקרא. ואם לא עירבו חצירות בהדדי קאמר כמו שאמרת, לא נשתתפו הוה ליה למיתני ופרקינן תני בברייתא לא נשתתפו. [א]ושנינן משנה יתירא איצטריכא ליה. מהו דתימא כי פליג ר' שמעון לרבנן בשלא עירבו אבל בשעירבו מודה להו דאסיר. קמ"ל דממשנה יתירא דאפילו בשעירבו פליג עלייהו. אמר ליה רבינא לרב אשי

א) מד' רבינו אלו נראה דגי' אחרת היה לו בסוגיא וגרס משנה יתרה לר"ש איצטריך וצ"ע.

מסורת הש"ס

א) לעיל פג:, ב) שבת קל:, ג) [וכס איתא רב הונא], ד) הס"ד ואח"כ מה"ד קמ"ל. כצ"ל רש"א.

◆

מוסף רש"י

ואנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו. אלו עם אלו, אבל עירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן. מרפסת ארוכה היא והרבה פתחי עליות פתוחין לה וכולן יורדין בסולם אחד לחצר וממנה לרה"ר ואעפ"כ אין אוסרין הואיל וגבוה מרפסת י', שלא הלכו בסולם אלא להקל ואמרינן תורת מחיצה עליו ואין אוסרין כדאמרינן לעיל (נט:) סולם תורת פתח עליו ותורת מחיצה עליו והכל להקל, ומ"מ שני רשויות הן ואין מוליכין מזו לזו (לעיל פג.). כל שגבוה י' טפחים למרפסת. אם יש בחצר תל או עמוד גבוה י' סמוך למרפסת, רשות מרפסת שולטת בו ומשתמשין הן בו אבל לא בני חצר (שם). מבוי שלא נשתתפו בו. עירוב דחצירות במבוי קרי שיתוף (שבת קל:).

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones